

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 36. Utkommer hvarje Söndag. Göteborg den 7 September 1856. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. X årgången

Öfverste J. Fremont, det republikanska partiets Candidat till Förenta Staternas President.

Hvarje post som anländer från New-York sedan de sista veckorna bekräftar den redan yttrade förhoppningen, att öfverste Fremont blir president. Det var ett fint diplomatiskt streck af de slafegande staterna att framställa Mr. Buchanan, som sin candidat; ty han är onekligen en högst aktningvärd man, som i lugna tider skulle hafva förträffligt ledt affärerna. Men olyckligtvis har det aristocratiska partiet i södern uppväckt en sådan rörelse i hela unionen genom det oförskämda sätt, hvarpå det förklarar sig vilja utsträcka slafveriet i ännu flera districter, att

hvarken Buchanan eller Fillmore kan antagas ega kraft att bekämpa den uppväckta stormen och lotsa statsskeppet i hamn.

Blott den omständigheten, att de tre mest spridda tidningarne i Unionen The Times, The Tribune och The Herald, alla gynna öfverste Fremont är tillräcklig, att visa hur stark folkströmmen är till hans förmån. New-York Herald ger ett begrepp om huru presidentvalet troligen kommer att gå, i det den anför att de tre partierna äro representerade i tidningarne på följande sätt:

	Tidningar.	Circulation.
För Fremont äro	188	474,968
För Buchanan äro	172	294,763
För Fillmore äro	58	95,391

Af dessa uppgifter erfar man vidare, att Mr. Buchanan har för sig 104 tidningar i norden och 68 i södern, att af hela antalet 110 äro gamla democratiska journaler. Öfverste Fremont har 182 tidningar i norden och endast sex i södern för sig. Dessutom måste man komma ihåg, att för hvarje dag flera tidningar gå öfver ifrån Buchanan och Fillmore på folkets parti och som ännu tre månader åters'å, innan rösterna skola afgifvas, kunna Fremonts vänner hoppas att före denna tids slut göra sitt parti ännu starkare.

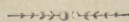
John Charles Fremont är en man, hvar öfver Förenta staternas democrater, män, som hvarken låta köpa sig eller genom öfversitteri från det slafegande partiet låta inverka på sig, kunna vara stolta. Ehuru nu en af New-Yorks mest betydande medborgare, började han sin bana utan några andra företräden, än dem en god uppfostran kunde bereda. Han föddes i Savannah, i södra Carolina 1813 och är alltså 43 år. Hans fader var en fransk utvandrare och hans moder var född i slafstaten Virginia: hon blef tidigt enka med tre barn och Fremont tillbragte sin barndom i fattigdom och försakelse. I sin ungdom blef han anställd vid en skola såsom lärare i matematik, en vetenskap hvori han egde utmärkta insigter. År 1833 var han i sådan egenskap anställd på krigsslupen *Natchez*, som blifvit afsänd till Charlestown för att injaga skräck hos den tidens orostiftare. Derefter blef han jernvägsingenieur och fick uppdrag att undersöka dessa vidsträckta prairier i Nordvestern, som då voro ett tillhåll endast för jägare, indianer och rådjur, men som nu äro inkräktade af nya Englands söner och af härdiga emigranter från aflägsnare länder. År 1814 gifte Fremont sig med en dotter af öfverste Benton, en gammal statsman, som i mer än en generation representerat Missouri i Congressen. Följande året utnämnd till Lieutenant i Topographiska corpsen, begaf sig Fremont på sin första märkvärdiga upptäcktsresa, hvarunder han undersökte det södra passet emellan *Klippbergen* och *wind river Peak*, och som nu utgör vägen till Oregon. De viktiga vetenskapli-

ga resultaten af detta svåra företag, ingåfvo honom lusten att försöka ännu större. I följd häraf begaf han sig, ledsagad af ett litet sällskap tappra män, i Maj 1840, ånyo till Klippbergen och denna gång utsträckande sina undersökningar ända till stilla hafvetsgränser, var han den förste, som meddelade allmänheten trovärdiga underrättelser rörande det vidsträckta området, som utgöres af Californien, Nya Mexico och Utah — ett område lika outtömligt på jordbrukets rikdomar, som på mineralier. År 1845 tog öfverste Fremont en afgörande del i besittningstagandet af Californien, hvarest han egde stora egendomar och lade grunden till en stor förmögenhet.

Efter Californiens eröfring blef öfverste Fremont offer för en strid emellan tvenne amerikanska generaler, hemsändes som fånge genom de dextricter han nyss undersökt, beröfvades genom en krigsrätt sin öfverstelieutenants tjänst vid jägarne; men blef straxt åter insatt i densamma genom presidenten; men Fremont begärde rättvisa och icke nåd. Han var nu en privat och fattig man. Charlestown erbjöd honom en indräktig befattning, men han afslog den. Han hade blifvit förd som en brottsling från Californien, hvarest han uppträdde som ingenieur, eröfrare fredsstiftare, guvernör och han beslöt att återvinna sin ära på samma fält, hvarpå man velat beröfva honom densamma. Undersökningen och uppmätningen af en stor väg från Missisippe till S. Francisco skulle fullborda hans stora verk. Efter de största ansträngningar uppnådde han Sacramentoflodens stränder. Californiens män upphäfde krigsrättens dom och Fremont blef guldstatens förste senator. Mr. C. F. Lester yttrar sig med anledning af detta bevis på förtroende: det var en ädel gård åt vetenskapen och hjeltmodet. Hans namn är föralltid införlifvadt med de stoltaste och skönaste bladen i Americas historia. Hans 20,000 Eng mil vidsträckta undersökningar i de vildaste trakter midt bland grymma och skoningslösa indianstammar, — hans stora förmåga att uthärda mödor och försakelser — hans köld i faran — hans utomordentliga värde öfver både civiliserade och vilda män — hans stora offer åt vetenskapen — hans ädelmod, mensklighet och snille måste hos alla vänner af framåtskridande,

kunskaper och dygder framkalla glädje deröfver, att Fremonts förtjenster blifvit vedergällde med ett högt medborgeligt förtroende, anseelig förmögenhet och hans landsmäns beundran och tacksamhet. Detta omdöme gafs honom 1850 på en tid då man ingalunda tänkte på att han någonsin skulle bli presidentkandidat.

Ofvanstående porträt af Fremont är taget efter en daguerreotyp ur "Märkvärdiga Amerikaners galleri." Det skulle vara en lycka för förenta staternas folk, om det nu uppskattade hans höga värde och dugliga egenskaper för presidentplatsen i den stora kris, som Unionen nu går till mötes.

En blick på den rysk-kinesiska handelsomsättningen.

(Forts. o. slut fr. N:o 35.)

De ryska köpmän, som deltaga i Kiachtahandeln, utvälja ur de tre köpmansgillena ett antal handlaude, som kallas kompanjoner. Dessa äro pligtiga att fastställa priset på de till utbyte bestämda ryska varorna, dernäst att taxera de införda varorna och slutligen att tillse utbytet eger rum till det bestämda priset. Öfver thépriset komma kompanjonerna öfverens med chineserna, sedan de förut hafva undersökt varans utseende, godhet och smak, och med afseende på det föregående årets priser, mängden af det omsatta théet, qvanfiteten af de från Ryssland tillbytte varorna m. m.

Ett skålpund medelstort thé kostar i Kiachta 2 Rub. I det inre tredubblar sig priset, dels genom tullen ($1\frac{2}{5}$ Rub. pr \bar{w}), dels genom den kostsamma och långväga frakten, så att redan i Nischnei-Nowgorod kostar ett skålpund thé i parti öfver 6 Rub. Till och med Kiachta-priset är jembörelsevis högt; ty théet, som i södern odlas mellan 28 och 31 breddgrader, har till Kiachta en sjö- och landväg af öfver 700 geogr. mil att tillryggalägga, hvarunder man har att passera dels bergssträckorna i China, dels öknen Gobi i Mongoliet. I de chinesiska théprovinserna kostar medelsorten mellan 10 à 20 sk. rgs pr skålpund. Under sådana omständigheter skulle théet från Canton kunna fås billigare sjövägen. Men denna transportväg skulle betydligt inskränka Ryss-

lands export till China, om inte helt och hållet tillintetgöra densamma, och är derfor förbjuden. Det är blott Odessas hamn, som är ett undantag. Här får Canton-thé införas, och inporten har under senare åren betydligt tilltagit. Från Kiachta anländer théet först till Troitzkosaws, som ligger en half mil från Kiachta och är den egentliga gränsstaden, och emedan det himmelska riket just i Kiachta är så omedelbart nära gränsen, är det endast tillfölje af ingångna fördrag, som det der tåler den ryske guvernören, några agenter för ryska handelshus samt ett litet antal köpmän och handverkare. I Troitzkosaws nedlägges théet i tullkammarens packhus, sorteras i tulltjenstemännens närvaro och betecknas enligt dess olika sorter med bokstäfver och nummer. Derefter insys kistorna i hudar och försändas vidare genom vinter- och sommartransporter. Sommartransporten sker dels sjöledes och erfordrar längre tid än vintertransporten, så att t. ex. resan från Kiachta till Nischnei-Nowgorod tager en tid af sex månader i anspråk. Vid vintertransporten tillryggalägges vägen från Kiachta till Moskau på 70 à 80 dagar; men den är mycket dyrare än sommartransporten, emedan man har svårt att öfver stepperna erhålla foder till dragdjuren. Föröfrigt äro vegarne af nu sådan beskaffenhet och farorna så betydliga genom trask om sommaren, genom frost, björnar och vargar om vintern, att i regeln tiondedelen af dragdjuren gå förlorade på vägen.

Af hvilket stort inflytande théhandeln är i Ryssland, visar sig på ett ganska iögonfallande sätt vid marknaden i Nischnei-Nowgorod, hvilken först då anses för öppnad, när théomsättningen har börjat i första hand. Inträffa thétransporterna icke i rättan tid, utfaller marknaden ogynsam för hufvudartiklarne. Ha deremot Kiachta-köpmännen inträffat på bestämd tid och erhållit betalning för sitt thé, uppköpa desse genast kläde, sammet, pelsverk och andra varor för China och förse sig dessutom med manufactur- och kolonialvaror, äfvensom med vin för Siberien. Härigenom kommer plötsligen pengar i omlopp, priset på alla de öfrige varorna fastställas, och marknaden går sin jemna gång.

Astor, sin tids rikaste privatman.

Huru hastigt ofta män ur den lägre samhällsklassen kunna hinna till de största rikdomar och genom dessa till anseende, när de ega talent, uppfinningsförmåga, ihärdighet, flit, sparsamhet och karaktersfasthet samt förmåga att riktigt använda dessa gåfvor, derpå gifver historien många märkvärdiga exempel. Ett af de intressantaste har en tysk vid namn Astor lemnat, derigenom att han vetat klokt begagna en mängd sammanstötande lyckliga omständigheter.

Johan Jakob Astor föddes 1763 i Walldorf, en by i Heidelberg, och gick som körsnäragesäll till Amerika, då han icke kunde motstå begäret att något se sig omkring i världen. Man berättar, att, då skeppet och manskapet några dagar före landstigningen hotades med undergång af en förfärlig storm i närheten af de amerikanska kusterna, kom han upp på däck bättre klädd än han varit under hela resan. Frågad, hvarför han vid en så ögonskenlig lifsfara på sådant sätt utstofferat sig, svarade han: "Om jag kommer undan med lifvet, så får jag ju tillika blifva i besittning af mina bästa kläder, och drunknar jag, så behöfver jag ju icke att spara på dem.

Genom en af sina landsmän, som varit med på samma skepp som han till Amerika och egde praktisk kunskap om pelsvaror, föranlätts Astor att egna sig åt pelshandel och denna idé omfattades af honom med hela styrkan af hans ungdomliga verksamhet och stora praktiska förstånd. Vid den tiden var väl amerikanska frihetskriget slutadt, men de brittiske tropparne hade ännu icke öfvergifvit den unga fristatens område, icke heller var ännu handeln med Canada tillåten. Astor förutsade emellertid, att inom få år skulle den tid komma, då dessa hinder skulle undanrödjas och var öfvertygad, att han då skulle göra sin lycka i pelsaffärer. Kort derefter, åren 1794 och 1795, öppnade för honom fristatens förbund med Storbrittanien det väntade fält för de operationer, han förut föresatt sig och till hvilkas genomförande han redan förberedt sig. Men under tiden hade det redan lyckats honom, genom flit och klok sparsamhet, att samla en liten förmögenhet, som var bestämd

att lägga grunden till hans senare ofantliga rikdomar. Den ännu för kort tid sedan obetydliga ynglingen var ännu icke 37 år gammal, då man redan räknade honom bland Förenta Staternas rikaste män, ty hans förmögenhet uppgick redan nu till 250,000 pund sterling.

År 1809 inrättade Astor det amerikanska pelshandels-kompaniet (*American Fur Company*) och utsträckte sina handelsspekulationer ända till de aflägsnaste punkter af Nordamerikas nordvestliga område. Hans skepp började på grund här af att fara på alla haf, såväl med pelsladdningar för ryska, engelska, franska och tyska handelshus, som äfven med Kina, och återvände med rika laddningar af europeiska och ostindiska produkter för Amerikas behof.

Vid sin död 1838 uppskattade man hans förmögenhet till den utomordentliga summan af minst 20 millioner pund sterling, den största summa, som rimligtvis nåsin genom lyckliga handelsspekulationer blifvit samlad af en enskild man.

Under de sista åren af sitt lif hade han bosatt sig i Newyork, hvarest ännu en mächtig byggnad och ett offentligt torg bära hans namn. Till Staden Newyork testamenterade han 350,000 pund sterling, för att derför inrätta ett stort offentligt bibliotek, och det i samma stad befintliga "Tyska Sällskapet" erhöll ett legat på 20,000 pund sterling.

Humoristiskt.

— Någon frågade en gosse: "Nå, lär du också något särdeles i skolan?" — "Ack nej!" svarade gossen. — "Hvarför det då?" — "Vi äro för många, och då får läraren icke göra annat än gifva oss stryk; ja mången dag hinner han till och med icke med oss alla."

— En narr, som i sällskap med flera damer gjorde ett bergsparti, och alltför gerna ville anses för qvick, frågade en åsnedrivare, huru många åsnor funnos i orten. — "Det rättar sig helt och hållet efter gästerna, som besöka bergen, nådig herre," lydte det träffande svaret.

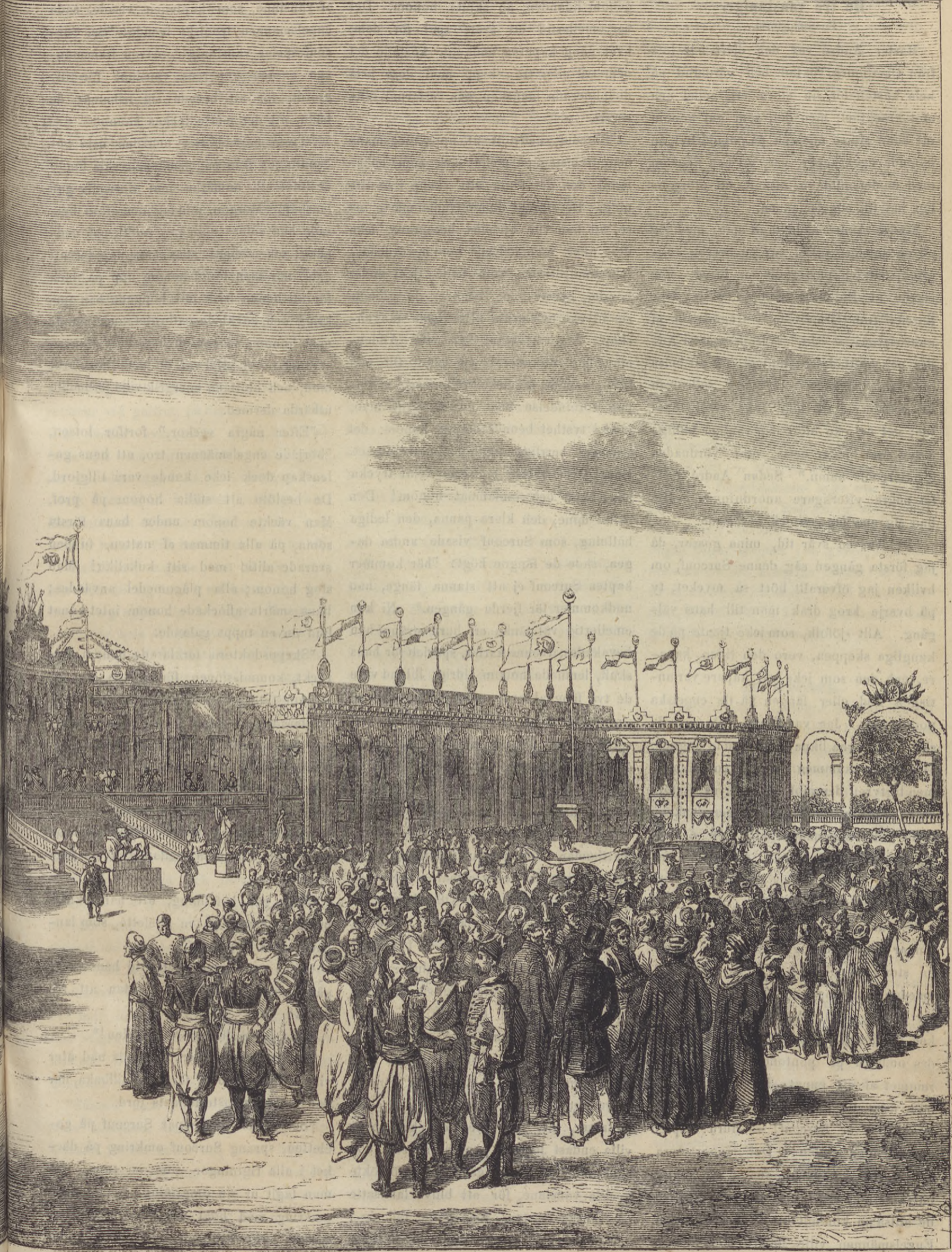
Folkfesten i Alexandria.

Den 16, 17 och 18 Juni gaf vice konungen af Egypten, Said-Pascha, i an-

ledning af sin sons omskärkelse en lysande folkfest efter europeiskt mönster. Kononsalfvor, konserter, främmande staters sändebuds högtidliga mottagande, en bankett, frispektakel, panoramor, fyrverkeri, illumination samt andra ceremonier och folknöjen omvexlade med hvarandra i hela tre dagar. Festens medelpunkt bildade residensslottet Gabarri och dess omgifning. I den temligen trånga gården och parkanläggningarna vid det praktfullt dekorerade slottet rörde sig under dessa tre dagar en brokig samling af Turkar, Europeer och Egypter, utan att någon ordning vörd att omnämna, egde rum. Europeiska fruntimmer bladdade sig såväl bland de bjudne gästerna som bland den stora folkmassan, utan att någon enda häruti fann något anstötligt. För tjuugo år sedan skulle företeelsen af en sådan mängd icke-mahomedaner vid en folkfest och derjemte tillträdet för europeiska damer gifvit anledning till obehagliga scener. Då Mehemed Ali vid nämnda tid gaf en stor fest till firande af det första skepp, som, byggt i den nya arsenalen, gick af stapeln, måste de europeiska skönheter, som framlockats af nyfikenhet, förkläda sig i orientalsk qvinnodrägt, för att undvika allt uppseende. Sedan dess har toleransen i Orienten gjort stora framsteg och mahomedanernas fördomar mot frankerna ha för det mesta försvunnit, en fördel, hvartill senaste kriget med Ryssland icke så obetydligt bidragit.

Men detta är ännu icke det märkvärdigaste. Under de två första dagarne tilläts det hvar och en att besöka palatsets rum och den derintill belägna parken. I den stora bankettsalen, hvarest de dyrbaraste guld- och silfversaker voro fritt utställda, rörde sig oafbrutet en folkhop af ungefär 700 personer, — och dock har icke en enda dyrbarhet kommit bort, änskönt man hade försummat att taga de nödiga mått och steg för deras bevakande.

Folksamlingen var utomordentlig. Ensamt från Kairo kommo på jernbanan 15,000 människor, hvilka samtliga på vicekonungens bekostnad fingo fri återresa. Största fördelen af festen drogo de handlande, hvilkas magasin bokstafligen blefvo tömda.

Folkfesten i Alexandria.

De tre vansinnige.

En Sjöhistoria.

Mäster André var den djerfvaste lots från Cherbourg, aktad och värderad på hela kusten för sin stora erfarenhet och oförskräckthet; men det, som gaf honom ett ännu större anspråk på popularitet, än nämnda egenskaper, var, att han likasom med modersmjölken insugit ett oförsonligt hat till engelsmännen.

Mäster André hade tagit mig med sig på en lotsfärd. Det var en herrlig Juliafton, då vi passerade en brigg, som styrde åt Havre. "Mäster, är det icke Surcouf från Grandville?" frågade en af matroserna. — "Jo," svarade mäster André och blottade sitt hufvud, för att helsa öfver till briggen. — "Pojke," sade han och vände sig till mig, "tag af dig hatten; det är icke blott den vanliga höfligheten som bjuder detta, utan vördnaden för Sureoufs namn." Sedan André träffat några ytterligare anordningar, satte han sig emellan oss och berättade:

"Det var en svår tid, mina gossar, då jag första gången såg denne Surcouf, om hvilken jag öfverallt hört så mycket; ty på hvarje krog drak man till hans välgång. Allt sjöfolk, som icke tjente på de kungliga skeppen, voro den tiden kapare, och den som icke var kapare var antingen död eller fången på de engelska pontonerna. Jag var fånge. De engelska pontonerna liknade simmande bagnos, vid hvilka skammen spelade en ringare, men tortyren deremot en så mycket större rôle. På ett eländigt utrangeradt skepp hade man sammanpackat tusen å tolfhundra fångne fransmän, hvarest vi under våra bödlars käpp förde ett genom hunger ännu eländigare lif.

"En morgon talade man om, att nya fångar skulle inbringas: detta framkallade en stor rörelse bland de äldre fångarne, emedan man hoppades att få höra nyheter från hemmet. Mannens namn, hvilken bunden till händer och fötter hissades ombord på pontonen från nedersta rummet af ett annat skepp, gick snart från mun till mun. — "Surcouf," sade man, "det är Surcouf! — Huru! kapten Surcouf åter fången!" Det fanns några, som erinrade sig, att redan tre gånger hafva sett honom på pontonen. Han hade alltså nu kommit hit för fjärde gången. Engelsmännen ville heldre döda honom

genom lidanden, än skjuta honom. Det var emellertid ett svårt spel för dem; hvar gång kaparen undkom, kostade det dem två eller tre skepp med dess hela disciplinerade manskap och erfarna officerare.

"Surcouf, nedstött af uppsyningsmannen, framsteg på mellandäck som en amiral, den der tager sitt skepp i besittning. De största dumhufvuden måste inse, att han var bödelns besegrare, icke dess offer; man helsade honom vördnadsfullt; matroserna, som hade tjent under honom, kysste hans händer; de glömde sin olycka och gråto öfver hans fångenskap. Jag satt stum i en vrå. Alldenstund jag utfunderat en plan till min flykt, vågade jag icke träda i någon öppen förbindelse med en så farlig man; men i tysthet beundrade jag honom: det var en herrlig, upphöjd personlighet. Huru gerna skulle jag icke velat trycka hans hand och omfamnat honom! Den stolta mine, den klara panna, den lediga hållning, som Surcouf visade andra dagen, sade de fångne högt: "här kommer kapten Surcouf ej att stanna länge, han undkommer för fjärde gången." Ni kan emellertid väl tänka er, huru strängt han bevakades; tvenne karlar, speciellt för hans skull, lemnade honom aldrig; ibland ville de två fångvaktarne, som uttråkades af sin vaktgörning, förströ sig genom att språka med fången, som förstod deras språk; men Surcouf svarade icke. Han talade öfverhufvud icke ett ord. Detta varade ungefär två månader. En dag bringar man Surcouf vid den bestämda mattimman hans portion: Surcouf höjer sig på tårna, utbreder armarne och svänger dem, som om han ville härma en tupps rörelser, som slår med vingarna, bröstar sig som en sådan och börjar att gala som en tupp; derefter slukar han i sig maten samt ruskade och slängde härunder bitarne med tänderna på samma sätt som hönsen göra med näbbet; derjemte gol han på ett så förvillande sätt, att hönsen om bord i sina burar började svara honom. Jag tror mig ha sagt eder, matrosar, att man med engelsmannens vilja endast lemnar pontonerna som död eller vansinnig. Många fångar försökte hyckla vansinne, för att blifva landsatte på franska kusten; men detta föll sig i alla fall mycket svårt. Vid första anfallet

af vansinne, som kaptenen visade, sade engelsmännen, ironiskt leende: "Se, Surcouf spelar vansinnig!" Äfven fransmännen ansågo kaparens vansinne för tillgjordt, för att bereda sig friheten; de bådo, att det måtte lyckas honom.

"Trots begabberiet och den usla behandlingen från engelsmannens sida funno de intet att anmärka mot Sureoufs galenskap. Morgon, middag och afton helsade han solens uppgång, zenith och nedgång; om midnatt steg han upp för att gala; när man förde honom upp på däck för att hemta frisk luft, hoppade han omkring och kacklade oafbrutet, och jagade man honom, så sprang han bort som en skrämtd tupp. Det var ett beundransvärdt mod, och blott en energisk vilja förmådde uthärda dermed.

"Efter några veckor," fortfor lotsen, "började engelsmännen tro, att hans galenskap dock icke kunde vara tillgjord. De beslöto att ställa honom på prof. Man väckte honom under hans första sömn, på alla timmar af natten, tuppen svarade alltid med sitt kukeliku! Man slog honom; alla plågomedel användes; hans smärta aflockade honom intet annat ljud än en tupps galande.

"Skeppsdoctorn förklarade honom för ryckt, kommissionen församlade sig, för att konstatera den fångnes tillstånd. Den förklarade, att Sureouf var galen. Detta var det svåraste prof han hade att bestå. Meddelandet, att man ville skicka honom tillbaka till Frankrike och der kasta honom i land, fann honom liknöjd. Kukeliku sade tuppen under förhandlingarne och sökte sin föda mellan golfvets fogningar.

"Man gaf befallning, att han skulle bringas ombord på en goëlette, som landade vid Dieppe.

"Hans medfångar greto vid hans bortgång och alla sade, dock utan att tro derpå:

"Gud gifve, han ej vore galen!"

"Och tillade: Eller att Guds nåd åter ville skänka honom förnuftet tillbaka, när han beträder fosterlandets jord.

"Sedan man inskeppat Sureouf på goëletten, sprang Sureouf omkring på däck i alla riktningar som en tupp, den man tagit ur sin omgivning, och hoppade omkring med högt galande. Men hans språng och skrik generade småningom

manskapet i dess manövrering, och kaptenen befallde, att man skulle bringa galningen ned i skeppsrummet. Styrmannen anmärkte, att det kanske icke vore bra att lemna honom i frihet och frågade, om man icke skulle spärra in honom."

"Hvar ni vill," svarade kaptenen och tillade derefter plötsligt: "by God, vi kunna ju spärra in honom i samma bur, hvare de två andra galningarne redan befinna sig."

"Begge dessa vansinnige voro likaledes fransmän och pontonsfångar likasom Surcouf, hvilka tillfölje af fångenskapen hade mistat förståndet, men vilda galningar, med långt hår, förvirrade blickar och fradgande mun. Man hade ansett det nödvändigt att binda dem med skinnremmar vid gallret, på det de icke skulle slita sönder hvarandra. Fångslade på detta sätt med ansigte mot ansigte, tycktes de vilja uppsluka hvarandra. Man stötte Surcouf in i denna förfärliga bur. Han störtade öfver en af galningarne, som fattade honom vid halsen och bet honom.

"Kukiliku!" ropade den sårade, i det han hukade sig ned i ett hörn, der han trodde sig säker för de degge dårarna.

"Under hela öfverfarten förhöll sig kaptenen stilla och betraktade de begge rasandes rörelser med en blick, som han visste att göra så ängslig, att officerarne, hvilka då och då njöto af detta skådespel, trodde sig fullt och fast kunna anse sig vara öfvertygade om hans galenskap; de begge andra vansinnige utsträckte beständigt händer och fötter efter honom, och han var säker om den förfärligaste död, ifall deras band brusto.

"Resan tog slut och dermed hans lidanden. Då goëletten närmade sig land, bereddé man sig på utskeppningen. Man släppte de tre olycklige i en båt. Goëletten lade bi, för att vänta på sitt folks återkomst och, om så fordrades, försvara det med sina fyra kanoner. Engelsmännen vågade sig den tiden icke alltför nära kusten. Båten landade och de vansinnige kastades raskt i land.

"Surcouf hade på goëlotten utstött sitt sista kukiliku, han kände knappt den franska jorden under sig, innan han med full själ och med en blick till himmelen utropade: "Ah, ändtligen!" — "Ah, ändtligen!" ropade jag å min sida och höjde mina händer likasom Surcouf åt himme-

len. Också vår tredje kamrat gjorde på samma sätt och ropade: "Ah, ändtligen, ändtligen!!!" Ty vi hade som rasande dårar spelat vår komedi likaså bra som Surcouf skrikitt sitt kukiliku."

— "Ack, mina barn," fortfor lotsen, hvars stämma allt mer och mer höjt sig under berättelsen af denna hjeltehistoria, "det var ett högtidligt ögonblick. Jag kan ej tänka derpå utan att öfverfallas af en rysning.

"En blick var tillräcklig, vi hade alla tre förstått hvarandra och föllo i hvarandras armar.

Vid denna punkt i berättelsen af mästern André, som på en gång var den enkle och blygsamme berättaren och en af hjeltarne i denna dram, ankom fartyget till landningsplatsen. Jag kände tårar af rörelse i mina ögon och tryckte vördnadsfullt lotsens hand; hans matroser betraktade honom med stum beundran.

"Hvilka herrliga människor!" utropade jag ovilkorligt, utan att finna något annat ord, för att uttrycka mina känslor.

Från denna dag var mitt beslut fattadt att blifva sjöman, för att visa engelsmännen, att denna race af fransmän ännu icke var utslöcknad. Men nu har jag genom ödets nyck blifvit journalist, hvilket icke helt och hållet är detsamma. Men andra ha handlat för mig.

Ett märkligt bidrag till Torskens historia har af en korrespondent blifvit Gottlands läns tidning meddeladt.

"D. 19 sisl. Juli — heter det — blef författaren af dessa rader vittne till följande egna händelse. Vid en fiskfärd samma dag åt Östersjön köpte jag nemligen af en fiskare, vid ett af dervarande fisklägen, ett tjog nyligen fångad torsk, Den skulle kosta 16 sk. rgs. Då jag vid liqvidens uppgörande icke hade mindre mynt än 24 sk. i silfver, upplyste fiskaren att han mycket lätt hade kunnat ge tillbaka, om han haft kvar den åttaskilling i silfver som, förvarad i en tenn-dosa, nyss på sjön fallit ur hans ficka i hafvet. — Efter något dividerande i torskhögen, föllo fiskarns ögon på en torsk af mistänkt utseende. Den var nemligen ovanligt bukig och liksom kantig. Utan barmhertighet sätter han en knif i fiskens buk och framtager derur . . . sin tenn-dosa, som hade vid pass $3\frac{1}{2}$ tums längd, 2 tums bredd och $\frac{3}{4}$ tums tjocklek, och mycket

riktigt inneslutande den omtalade åttaskillingen — samma dosa och penning, som fiskaren då nyss på 12 å 14 famnars djupt vatten förlorat. Liqviden kunde nu utan svårighet uppgöras och den så underbart återfunna silfverpenningen kom i min ägo. — Händelsen är icke så märkelig derföre, att torsken sväljt en så volyminös pjes, ty ofta händer, att han kan svälja fiskar af halfva sin egen storlek; men den är mera märkelig derföre att denna pjes var af metall, samt slutligen derföre, att fiskens aptit efter dosans nedsväljande icke minskats eller lidit någon knäck, utan ville torsken ännu tillägna sig fiskarns bete på kroken. (Fiskaren fångade nemligen torsk på krök med vanlig lina och lod). Torsken som slukat dosan var dock icke ovanligt stor. Den kunde i längd innehålla 12 å 16 tum, och vägde ej öfver ett skålpund.

Förestående berättelse (hvilken — om man så vill — aflägsset påminner om den grekiska fornhistoriens saga om konungen på ön Samos, Polykrates' ring, hvilken denne kastade i hafvet, men efter några dagar återfick i en gädda, som serverades på det kungliga bordet) är dessutom af äfven en annan känd korrespondent, i bref till G. L. T. öförmäld, och är alltså icke någon saga.

Ett fenomen.

Amerikanska tidningar berätta om ett egendomligt meteorologiskt fenomen, som skall hafva blifvit iakttaget från det amerikanska skeppet "Wisconsin" under dess sednaste resa från Havre till New-York (berättelserna nämna ej hvilken dag). Skeppet befann sig på öppna sjön, himlen var mörk och betäckt med tunga moln. Då nedstörtade plötsligt ur molnen en stor eldkula på stormasten och derifrån på däck, som den alldeles öfversällade med eldgnistor. Ett störtregn släckte dock elden genast. Ungefär tio minuter senare nedföll en annan eldkula, men icke på skeppet utan bredvid detsamma i vattnet, der den kreverade med så ofantlig kraft, att flere matrosar, hvilka just då voro sysselsatte att refva stora fockseglet, lupo fara att af lufttryckningen kastas öfver bogsprötet. En af dem var döf en längre tid derefter. Sekunden ombord blef så bländad, att man betviflar huruvida han någonsin återfår sin syn. Stormen varade ett helt dygn; och man anser för säkert att skeppet blifvit uppbrändt, om ej regnet så att säga öst ner.

Huru skall man traktera den der öfverstitaren Bomba.

Härmed följer Romanbihanget: "Genom Strid till Frid," pag. 41—48.

Nästa N:o utgifves Söndagen d. 14 September.

C. PETERSENS OFFICIN 1856.